

DATOS IDENTIFICATIVOS

Creatividade e solución de problemas nas organizacións públicas

Materia	Creatividade e solución de problemas nas organizacións públicas			
Código	P07G092V01402			
Titulación	Grao en Dirección e Xestión Pública (Presencial)			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	Varela Álvarez, Enrique José González Cacheda, Bruno			
Profesorado	González Cacheda, Bruno Varela Álvarez, Enrique José			
Correo-e	evalvarez@uvigo.es bruno.gonzalez.cacheda@uvigo.es			

Web

Descrición xeral	A creatividade e a innovación son unha parte do conxunto de elementos que definen ás persoas e á complexidade das institucións públicas actuais. Conforman un sistema para a mellora das políticas e servizos públicos a través da solución dos problemas públicos e sociais. Así, e dende os tempos das grandes reformas e modernizacións administrativas do século XX, entramos no século XXI nun contexto de complexidade e rapidez que obriga ás institucións públicas e ás persoas que nelas traballan a mellorar dun xeito áxil os seus procesos, actividades e servizos. Este é o escenario actual no que o conxunto dos empregados públicos debe desenvolver as súas capacidades, competencias, habilidades e destrezas. E deben facelo en colaboración con outros axentes públicos, privados e sociais que se integren nos modelos de políticas e servizos públicos do século XXI. Esta materia, centra o seu interese na dobre dimensión institucional do cambio administrativo vinculado aos procesos de modernización e innovación pública, e na dimensión humana relacionada coas persoas que axudan a co-diseñar y co-producir a acción pública nos marcos das Axendas 2030, baixo os Obxectivos de Desenvolvemento Sostible 16 e 17. A tal fin, o alumnado que participa na materia debe implicarse na súa [co-produción] para chegar a comprender a importancia do desempeño individual na mellora institucional. Neste papel de mellora e innovación, a creatividade xoga un papel moi relevante como dimensión humana vinculada ao emprego público que [quere] poñer a disposición dos cidadáns, a través das políticas e servizos desenvolvidos pola súa institución pública, as súas competencias, o seu talento e, en definitiva, a súa intelixencia [tácita], máis aló das funcións e competencias deseñadas no século XX. Nas seguintes semanas o alumnado deberá comprender a actual complexidade pública, así como interiorizar os elementos de mellora e creatividade nas institucións públicas e a súa contribución á resolución de problemas complexos.

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A2	Que o alumnado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que soen demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
A3	Que o alumnado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
A4	Que o alumnado poida transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
A5	Que o alumnado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B6	Aplicar o coñecemento relacionado coa dirección e xestión pública na práctica
B7	Liderar e delegar responsabilidades no manexo de grupos de traballo

B8	Ter iniciativa e espírito emprendedor
B9	Xenerar novas ideas relacionadas coa dirección e xestión pública
B10	Deseñar e xestionar proxectos
C7	Deseñar e implementar ferramentas de xestión dos recursos humanos nas organizacións
C15	Identificar as consecuencias que a toma de decisións e os actos dos servidores públicos teñen sobre as persoas e a sociedade. Particularmente, na solución de problemas éticos e morais, dentro da área da xestión e administración pública.
C16	Desenvolver habilidades para a resolución de problemas institucionais complexos
D1	Identificar o significado e aplicar a perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de acadar unha sociedade máis xusta e igualitaria
D2	Comunicarse de forma oral e escrita tanto nas linguas oficiais (castelán e galego) como nunha lingua estranxeira
D5	Integrar a aprendizaxe autónoma
D6	Adaptarse a novas situacións

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
1. Presentar a complexidade das institucións públicas actuais	A3 A4	B6 B9 B10	C7 C15 C16	D1 D2
2. Identificar e definir os diferentes marcos de mellora institucional (administrativa, política e social)	A2 A3 A4	B6 B9	C15	D1
3. Amosar os elementos básicos da creatividade como motor de cambio continuo nas institucións públicas.	A3 A4 A5	B6 B7 B8 B9 B10	C7 C15	D5 D6
4. Clasificar os elementos do marco de mellora e a creatividade nas institucións públicas	A4	B6 B9	C7 C16	D5 D6
5. Aplicar a mellora e a creatividade á resolución de problemas públicos complexos	A3	B6 B9	C16	D5 D6
6. Justificar la necesidad de incorporar valores éticos y técnicas propias de las instituciones públicas en los procesos de mejora y creatividad	A3	B6	C15	D1 D5
7. Combinar mellora e creatividade coa fin de conseguir un compromiso sostible das institucións coa súa contorna no marco da Axenda 2030	A2 A3 A4	B6 B9	C7 C15 C16	D1 D5 D6

Contidos

Tema	
1. Institucións públicas, contexto e complexidade	1.1. A idea de Gobernanza
2. Medidas de mellora: social, política e administrativa	2.1. Mapeo e delimitación dos principais actores 2.2. Instrumentos para a investigación social e administrativa 2.3. Ferramentas para a definición de problemáticas sociais e administrativas
3. Creatividade na toma de decisións aplicada a problemas públicos	3.1. Metodoloxías e instrumentos para a elaboración de propostas de mellora e solución dos problemas sociais e administrativos

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	50	16	66
Prácticas con apoio das TIC	26.5	33.5	60
Traballo tutelado	15	9	24

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Actividades introductorias Instrución programada
Prácticas con apoio das TIC	Resolución de problemas Foros de discusión Portafolio / Dossier Design thinking

Traballo tutelado	Resolución de problemas
	Traballo tutelado
	Portafolio / Dossier
	Design thinking

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	O alumnado poderá resolver dúbidas con relación a calquera aspecto da materia (contido, traballo e prácticas). Ademais, poderá recibir atención personalizada en relación á resolución dos problemas plantexados polo profesorado ao longo do curso

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Lección maxistral	Realizarase un exame de respostas curtas na data oficial establecida	40	A2 A3 A4 A5	B6 B7 B8 B9 B10	C7 C15 C16	D1 D2 D5 D6
Prácticas con apoio das TIC	Ao longo do curso realizaranse diversas probas orientadas á resolución de problemas relacionados coa administración pública	40	A2 A3 A4 A5	B6 B7 B8 B9 B10	C7 C15 C16	D1 D2 D5 D6
Traballo tutelado	O alumnado levará a cabo diversas actividades tuteladas polo profesorado da materia	20	A2 A3 A4 A5	B6 B7 B8 B9 B10	C7 C15 C16	D1 D2 D5 D6

Outros comentarios sobre a Avaliación

EVALUACIÓN GLOBAL E CONTINUA: O alumnado terá a posibilidade de acollerse ao modelo de avaliación global. Esta opción desenvolverase nas datas oficiais de exame. O alumnado terá dereito a examinarse sobre o 100% da nota. Para acollerse á modalidade de avaliación global na primeira oportunidade, o alumnado deberá renunciar ao sistema de avaliación continua durante as 6 primeiras semanas de curso.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Kaufmann, Geir, **Solución de problemas y creatividad**, 84-340-0907-2, INAP, 1996

Metcalf, Less, **Gestión Pública. De la imitación a la innovación**, 84-340-0907-2, INAP, 1996

Ramió, Carles, **Repensando la Administración Pública. Administración digital e innovación pública**, 978-84-7351-711-9, INAP, 2021

Trujillo, Fernando y Álvarez, David, **Transformación digital de la administración pública: ¿Qué competencias necesitan los empleados públicos?**, 1989-899, INAP, 2021

Herrera Díaz-Aguado, Luis, **Por qué y para qué un laboratorio de innovación pública en el INAP**, 1989-8991, INAP, 2023

Ruiz Gutiérrez, María y García Mingorance, Jesús, **Gestión del conocimiento e innovación. Funcionario 3.0.**, 978-84-15562-43-6, INAP, 2013

Ortiz de Zárate Tercero, Alberto, **Intraemprendizaje público Por una Administración innovadora y abierta**, 978-84-15562-39-9, INAP, 2013

Subirats, Joan, **Los dilemas de la gobernanza en un escenario de globalización**, 978-84-8158-815-6, Andavira, 2019

Bouzas, Ramón, **Teoría de la organización y gestión pública: interpretaciones, explicaciones y desafíos emergentes**, 978-84-8158-815-6, Andavira, 2019

Bibliografía Complementaria

del Pino, Eloisa y Subirats, Joan, **Las Administraciones ante los riesgos sociales y globales**, 978-84-7351-715-7, INAP, 2021

Zúñiga-Guevara, Ricardo Manuel, **Innovación colaborativa y construcción de capacidades como estrategia de institucionalización de la evaluación en Andalucía. El Grupo de Personas Colaboradoras en Evaluación de Políticas Públicas**, 1989-899, INAP, 2022

Eguizábal Ascacibar, Ana, **La actitud innovadora. Creatividad e innovación en el puesto de trabajo en la Administración Pública**, 978-84-15562-38-2, INAP, 2013

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Xestión das redes sociais institucionais/P07G092V01409

TICs nas administracións públicas/P07G092V01403

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Ciencia política: Ciencia da administración e xestión pública/P07G092V01102

Ciencia política: Gobernanza, globalización e dereitos humanos/P07G092V01105

Ciencia política: Políticas públicas/P07G092V01109

Habilidades nas administracións públicas/P07G092V01307
